

S-ryhmä: Toimitusketjun tarkkaa yhteispeliä

S-ryhmä kehittää materiaalitehokkuutta yhdessä koko toimitusketjun kanssa. Avainasemassa ovat entistä tarkemmat menekki- ja tilausennusteet sekä tekoälyn hyödyntäminen.

S-ryhmässä on käynnissä tilaamisen kehityshanke, jonka tavoitteena on parantaa saatavuutta ja vähentää hävikkiä osuvammilla tilausmäärillä. Uudessa tilausmallissa tavoitellaan korkeaa tilaamisen automaatioastetta ja hyödynnetään entistä laajemmin myymäläkohtaista dataa kysynnän ennakoinnissa. S-ryhmän vähittäiskaupan saatavuuden ohjauksen johtaja **Sanna Timola** kertoo, että alustavat tulokset ovat positiivisia. "Oikea määrä oikeaa tuotetta tarkoittaa tietenkin materiaalitehokkuutta, eli vähemmän hävikkiä", hän huomauttaa.

Monta muuttuvaa tekijää

Myyvälöiden yksittäisten tilausten lisäksi suuri merkitys on luonnollisesti myös

koko kaupparyhmän hankinnoilla. "Kun esimerkiksi uusi tuote tulee valikoimiin, annamme tavarantoimittajalle pitkän aikavälin ennusteen vaikkapa seuraavan puolen vuoden jaksolle. Näitä ennusteita tarkennetaan sitten, kun tuote on jo myymälöissä. Lopulta päästään päiväkohtaisiin lukuihin." Ideana on myös, että tavarantoimittajat pystyisivät varautumaan omaan tuotantonsa ja varaamaan myös esimerkiksi oikean määrän pakkausmateriaaleja. Materiaalitehokkuuden kannalta on olennaista tietää myös se, minkälaisia kuljetuspakkauksia tai lavoja missäkin myymälässä tarvitaan. Historiatietojen lisäksi menekkiennusteissa otetaan huomioon esimerkiksi

uudet lanseerattavat tuotteet, sesongit sekä paikkakunnilla järjestettävät tapahtumat. "Viime kesänä saimme apua myös sääennusteista, ne auttoivat meitä ennakoimaan grillattavien tuotteiden ja jäätelön menekkiä."

Pakkaukset parantuneet

Timola kertoo, että toimitusketjun materiaalitehokkuutta kehitetään yhdessä kaikkien siihen osallistuvien kanssa. Esimerkiksi pakkauksia optimoidaan yhdessä tavarantoimittajien ja pakkaustollisuuden kanssa. "Valtaosa vaikkapa tomaattimurskasta myydään nykyään perinteisten metallitölkkien sijasta tetrapakkauksissa. Kulje-

Tuotteiden "punalaputus" on laskenut selvästi hävikkiiä.

tukset ovat entistä energiatehokkaampia, koska tetrat menevät pieneen tilaan ja ovat kevyitä."

Vähäiseltäkin tuntuville asioilla, kuten karkkipussin yläosassa olevalla, hyllypiikkiin menevällä reiällä, voi olla suuri merkitys:

"Mikäli pussi repeytyy reiän kohdalta eikä pysy piikissä, vaikka on muuten täysin ehjä, niin kuluttaja ei enää osta sitä. Kun pakkausta vahvistettiin hieman, tällaisesta hävikistä päästiin."

S-ryhmä lisää myös esimerkiksi pakkaustensa kierrätettävyyttä. Se on tehnyt linjauksen, että kaikki sen oma merkki-pakkaukset olisivat täysin kierrätettäviä vuoteen 2022 mennessä.

Tupla-alennuksilla tehoa

Materiaalitehokkuutta on parannettu myös esimerkiksi portaittaisen punalaputusjärjestelmän avulla.

"Järjestelmässä on määritelty tuoteryhmittäin, missä vaiheessa päiväyksen lähestyessä tuotetta aletaan myydä 30 prosentin alennuksella; lisäksi myymälöillä on liikkumavaraa oman varastotilanteensa mukaan. Kaupan viimeisinä aukioloaikoina alennus vielä tuplaantuu."

Tupla-alennusjärjestelmä on ollut käytössä nyt reilun vuoden ajan. "Hävikki on laskenut selvästi. Tänä aikana on myyty 60 miljoonaa punalaputettua tuotetta, mikä vastaa 1,5 prosenttia kokonaismyynnistä."

Ruoka-apu pyörii

Hävikkiuhan alaista ruokaa annetaan myös ruoka-apuun.

"700 S-ryhmän myymälää lahjoittaa ruokaa erilaisille kumppaneille, muun muassa seurakunnille, SPR:lle ja työttömien yhdistyksille. Pienemmissä myymälöissä puhutaan ehkä muutamasta korillisesta, Prismoissa vaikkapa muutamasta rullakosta viikossa."

Kumppanit noutavat tuotteet itse myymälöistä ja hoitavat jakelun. "Vantaalta alkanut Yhteinen pöytä -toimintamalli on erittäin tervetullut. Siinä verkostoon kuuluu monta ruokahävikin lahjoittajaa ja kuljetus verkostossa hoidetaan keskitetysti."

Myös robotit avuksi

S-ryhmällä on ollut myös robotteihin liittyvä pilottihanke.

"Pilottihankeessa robotit kuvasivat myymälässä hyllyjä ja niiden aukkopaikkoja ja välittivät tiedot eteenpäin. Toinen robottimalli liikkui katossa kiskojen avulla ja toinen itsenäisesti hyllyjen välissä." "Tulemme jatkamaan vastaavia kokeiluja myös tulevaisuudessa. Mielenkiintoisia mahdollisuuksia tarjoavat myös erilaiset älyhyllyt, vaikkapa vihannestiski, joka mittaa kuormansa painoa", Sanna Timola kertoo.